

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 217 5293
ПАНЯДЗЕЛАК
23
ВЕРАСНЯ
1935 г.
Год выдання XVII

АБ НАШЭННІ ФОРМЫ І ЗНАКАУ АДРОЗНІННЯ, ПАДОБНЫХ ЦІ СХОДНЫХ СА ЗНАКАМІ РСЧА

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР.

Совет Народных Комиссаров Союза ССР постановляет: Запрещать всем организациям, учреждениям и особам, за исключением войск пограничных и внутренних войск НКВС, комплектованных по призыву нашенние формы и знакаў адрознення, падобных ці сходных са знакамі РСЧА.

Старшыня Совета Народных Комиссаров Союза ССР

В. МОЛАТАУ.

Нам. кіраўніка спраў Совета Народных Комиссаров Союза ССР І. МЕЖЛАУК.

Москва, Кремль

14 верасня 1935 года.

АБ ПЕРАИМЕНАВАННІ ШТАБА РСЧА

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР

Совет Народных Комиссаров Союза ССР постановляет: Перейменовать штаб РСЧА у генеральны штаб РСЧА.

Старшыня Совета Народных Комиссаров СССР

В. МОЛАТАУ.

Нам. кіраўніка спраў Совета Народных Комиссаров СССР І. МЕЖЛАУК.

Москва, Кремль

22 верасня 1935 года.

Аб увядзенні персанальных ваенных званняў начальніцкага складу Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі і аб зацвярдзенні палажэння аб праходжэнні службы камандным і начальніцкім складам Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі

Постанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў СССР

Рабоча-Сялянская Чырвоная армія за гады гіганцкіх перамог сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР прайшла вялікі шлях арганізацыйна-тэхнічнай рэканструкцыі і ператварылася ў перадавую, першакласную армію, аснашчаную ўсім багаццямі новай ваеннай тэхнікі.

Кадры начальніцкага складу Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі з'яўляюцца капітулейным капіталам, вырашчаным і выхаваным партыяй. З кожным годам гэтыя кадры пашыраюцца новымі атрымамі маладых камандзіраў, выпускнікаў з ваенных школ і акадэміі і вылучаемых з радоў маладога каманднага складу. Тысячы і дзесяткі тысяч рабочай і калгаснай моладзі савецкай краіны штогод ідуць у нашу родную, савецкую народную Чырвоную армію, прысвячаючы сябе службе ў радах яе камандзіраў.

На сучасным этапе будаўніцтва ўзброеных сіл Савецкага Саюза роля камандных кадраў Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі набыло першаступеннае значэнне. Мову партыі «Кадры вырашчаюць пераможцаў».

1. Устанавіць наступныя камандныя і спецыяльныя ваенныя званні начальніцкага складу Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі:

а) для каманднага складу сухапутных і паветраных сіл—1) лейтэнант, 2) старшы лейтэнант, 3) капітан, 4) маёр, 5) палкоўнік, 6) камбрыг, 7) камдыў, 8) камкор, 9) камандарм 2-га ранга, 10) камандарм 1-га ранга;

б) для каманднага складу морскіх сіл—1) лейтэнант, 2) старшы лейтэнант, 3) капітан-лейтэнант, 4) капітан 3-га ранга, 5) капітан 2-га ранга, 6) капітан 1-га ранга, 7) флагман 2-га ранга, 8) флагман 1-га ранга, 9) флагман флота 2-га ранга, 10) флагман флота 1-га ранга;

в) для ваенна-памятнага складу ўсіх родаў войск—1) палітрук, 2) старшы палітрук, 3) батальённы камісар, 4) палкавы камісар, 5) брыгадны камісар, 6) дывізіённы камісар, 7) корпусны камісар, 8) армейскі камісар 2-га ранга, 9) армейскі камісар 1-га ранга;

г) для ваенна-тэхнічнага складу сухапутных і паветраных сіл—1) ваентэхнік 2-га ранга, 2) ва-

енны дывурач, 6) брыгурач, 7) дывурач, 8) корпурач, 9) армурач;

з) для ваенна-ветэрынарнага складу ўсіх родаў войск—

1) ваенветфельчар, 2) старшы ваенветфельчар, 3) ваенветурач 3-га ранга, 4) ваенветурач 2-га ранга, 5) ваенветурач 1-га ранга, 6) брыгветурач, 7) дывветурач, 8) корветурач, 9) армветурач;

і) для ваенна-юрыдычнага складу ўсіх родаў войск—

1) малодшы ваенны юрыст, 2) ваенны юрыст, 3) ваенны юрыст 3-га ранга, 4) ваенны юрыст 2-га ранга, 5) ваенны юрыст 1-га ранга, 6) брыгваенюрыст, 7) дывваенюрыст, 8) корваенюрыст, 9) армваенюрыст.

2) Устанавіць званні для радавога і малодшага начальніцкага складу ў сухапутных і паветраных сілах: а) чырвонаармеец, б) аддзяленны камандзір, в) малодшы камузвод, г) старшыня, у морскіх сілах—а) чырвона-флотец, аддзяленны камандзір, в) старшыня.

3. Устанавіць званне «маршал Савецкага Саюза», персанальна прысвойваемае ўрадам Саюза ССР выдатным і асабліва вызначыўшымся асобам вышэйшага ка-

Прывітанне адважным удзельнікам велапрабегу!

На здымку: тт. ГІКАЛО, ВАЛКОВІЧ, СААКЯН сярод удзельнікаў усесаюзнага велапрабегу.

Удзельнікі ўсесаюзнага велапрабегу на прыёме ў кіраўнікоў партыі і ўрада БССР

21 верасня ў Менск прыбыла каманда ўдзельнікаў грандыёзнага ўсесаюзнага велапрабегу байцоў і камандзіраў РСЧА.

Учора прыбыўшыя таварышы былі прыняты кіраўнікамі партыі і ўрада БССР. На прыёме прысутнічалі: сакратар ЦК КП(б)Б тав. Гікало, сакратар ЦК КП(б)Б тав. Валковіч, нам. старшыні СНК БССР тав. Саакян, сакратар Менскага гаркома КП(б)Б тав. Рыскін, тт. Готфрыд, Кудзелька, Стукалаў, Конік, Герайкер і іншыя.

Тав. Гікало і тав. Саакян падрабязна азнаёміліся з ходам прабегу, распытвалі аб якасці савецкіх веласіпедаў, на якіх робіцца прабег.

Камандор прабегу тав. Барласаў, усёбакова расказваючы аб пройдзеным шляху, паведаміў,

што каманда адчувае сябе добра і з поспехам завершыць прабег. Савецкія веласіпеды, на якіх ужо зроблена 12 тысяч кілометраў, бліскуча сябе апраўдалі.

Тав. Барласаў, удзельнікі прабегу тав. Кіргетаў (БВА) і тав. Ціпкін (МВА) у сваіх выступленнях падкрэслілі, што каманда ўсюды на шляху прабегу мела добры прыём, любоў і павагу насельніцтва. Выступіўшыя таварышы адзначылі велізарнае значэнне прабегу, як магутнага сродку азнаямлення з бліскучымі перамогамі сацыялістычнага будаўніцтва і ўмацавання абароназдольнасці краіны, дасягнутымі партыяй над кіраўніцтвам тав. Сталіна.

Тав. Барласаў паведаміў, што ўдзельнікі прабегу ва ўдзячнасць за асабліва цёплы прыём, аказва-

емы ім на тэрыторыі БССР, і як падарунак тав. Гікало прайшлі ў рэкордны час (адзін дзень) шлях ад Магілёва да Менска (210 кілометраў).

Тав. Барласаў ад імя каманды перадаў тав. Гікало і тав. Саакяну фото карты маршрута прабегу з адпаведным надпісам.

Ажыўленая гутарка паміж удзельнікамі велапрабегу і кіраўнікамі партыі і ўрада ардэнаноснай Савецкай Беларусі прадаўжалася звыш двух гадзін і завяршылася выступленнем тав. Саакяна і тав. Гікало.

Удзельнікі гутаркі, стоячы, віталі тав. Гікало і выгуквалі магутнае чырвонаармейскае «ўра» ў гонар большэвіцкай партыі, у гонар правядыра народаў тав. Сталіна.

Тав. Гікало ў сваёй прамове адзначыў, што ўдзельнікі пераходу, наведваючы некалькі нацыянальных рэспублік Саюза ССР, наглядна ўпэўніліся ў трыумфе ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, у перамозе справы партыі Леніна—Сталіна.

Бурнымі воплескамі ўдзельнікі прабегу пацвердзілі выказаную тав. Гікало думку аб тым, што прабег даў ім моцную заратку для далейшай работы, загартаваў для барацьбы за новы перамогі пад сцягам партыі Леніна—Сталіна.

У заключэнне прамовы тав. Гікало віншаваў удзельнікаў прабегу з паспяховым прасоўваннем па маршруту і пажадаў ім далейшых поспехаў у выкананні задач прабегу.

Партыйнае будаўніцтва

У МЯНЕ ЧАСУ ХАПАЕ

(ПА ПОВАДУ АРТЫКУЛА «ДЗЕНЬ САКРАТАРА ПАРТКОМА»)

Чытаў артыкул «Дзень сакратара парткома», які змешчаны ў «Звяздзе» ад 20 верасня. У ім правільна ўзнята пытанне, якое хвалюе большасць сакратароў парткомаў — як арганізаваць овай работы дзень.

Калі чытаеш артыкул, кідаецца ў вочы, што дзень работы сакратара парткома завода імя Варапылава тав. Цішка сакраўды не арганізоўваецца, адчуваецца бяспланавасць у рабоце, хоць план работы парткома ёсць. Гэта, мусіць, рэзультат таго, што тав. Цішко малады партыйны работнік і не можа яшчэ як след арганізаваць сваю работу.

Я лічу, што тав. Цішко зрабіў няправільна, калі ў дзень пасаджэння парткома так мала займаўся пытаннем падрыхтоўкі да гэтага пасаджэння.

Вось у нас бывае так, што да пасаджэння парткома, або да партсхода рыхтуемца некалькі дзён. Але ў дзень пасаджэння парткома, або партсхода я ўсю сваю бягучую работу падпарадную пытанню падрыхтоўкі гэтага пасаджэння ці схода. Бывае і ў мяне

так, што ўвесь дзень заняты, а на справе нічога не зрабіў. Гэта паказвае, што работу сваю трэба арганізоўваць, але як?

Я, напрыклад, на кожны дзень маю намечаныя пытанні, якія я павінен вырашыць. Зусім зразумела, што нельга прадугледзець усё, што за дзень прыдзецца зрабіць, ці з якімі пытаннямі могуць звярнуцца рабочыя — камуністы, беспартыйныя.

Адносна гаспадарчых пытанняў. Заўсёды, калі рабочыя зваражаюцца да мяне з гаспадарчымі пытаннямі, я перш лавдваюся — ці зварачаліся яны да майстра, або да дырэктара. З пачатку накіроўваю іх да майстра, або да дырэктара, а калі яны не задавальваюць сваімі адказамі рабочых, тады я займаюся сам.

Адно мару сказаць, што ў мяне некалькі часу хапае на ўсё — і на тое, каб газету, або мастацкую гнізку пачытаць, і ў кіно, або ў тэатр схадзіць, з камуністамі і беспартыйнымі рабочымі пагаварыць і работай займацца.

СУХАЛІЦКІ,

сакратар парткома фабрыкі «КІМ», Менск.

АБ САМАКРЫТЫЦЫ І „ВЯЛІКІХ ЛЮДЗЯХ“

Напружаныя дні перажываў нядаўна Крычаў. Званілі тэлефоны, страваталі пішучыя машыны, у спешным парадку стваралася камісія.

А відавата ва ўсім раённая газета. Яшчэ можна было цягнуць, калі газета крытыкавала начальніка пошты камуніста Лук'янава, у якога хаваецца раскулачаная па першай катэгорыі п'ешча. Можна было мірыцца і з тым, што пад абстрэл быў узяты дырэктар лесакамбіната Разумоўскі, які даў месца ў апарце камбіната цэламу букету жулікаў, прахадзімаў і лішэнцаў (былы нпман Голдзін, лішэнцаў Кокатаў і інш.)

Не ўсквалывалі нікога з райкома і сігналы газеты аб тым, што некаторыя камуністы дакаціліся да бытавога разлажэння (Хейфен), займаюцца спекуляцыяй, скупляюць у калгасках для ўласных мот хлеб і жывёлу па дзяржаўных цэнах (Гафт, Хейфен).

лён» і «падруў аўтарытэта». Астатнія райкомаўцы абурыліся на грубы тон загалоўка, хоць усе згодны, што матэрыял газеты правільны.

Сакратар райкома партыі тав. Казачок таксама мае падставы для незадавалення.

Абураецца Казачок на рэдакцыю за тое, што яна не ўгадвала з ім матэрыялу, раней чым друкаваць яго. І райком партыі выдзяляе камісію. У запале расследвання не звярнулі ўвагі на тое, што газета надрукавала зусім правільны матэрыял аб зрыве палітвучобы у камсамольскай арганізацыі, што настаўніца-комсамолка Церахава, якая элементна палітычна няграмадна, зусім не з'яўляецца адзінокай, што камсамольскі прасемінар не збіраўся з сакавіка месяца, а для кіраўніцтва прапрацоўкай рашэнняў XI пленума ЦК ВЛКСМ у нізавыя арганізацыі былі паславы палітычна-няграмадныя людзі, якія правалілі гэту справу.

НАШЫ КАМПАЗІТАРЫ

Ісак Любан

Малады кампазітар Любан — гэта адзін з талентлівых людзей з нізоў, з якіх савецкая ўлада за кароткі час зрабіла славуных інжынераў, вучоных, архітэктараў, паэтаў, мастакоў, стратанаўтаў, музыкаў — будаўнікоў нашай вялікай сацыялістычнай радзімы. У мінулым выхаванец дзіцячага дома, потым Менскага дзяржаўнага музычнага тэхнікума, Любан здолеў на працягу некалькіх гадоў стаць здольным, заўсёды шчырым і праўдзівым у сваіх творах кампазітарам. Ужо ў 1926 годзе ён напісаў два першыя свае рамачы на словы беларускіх паэтаў: «Даве долі» (дарэволюцыйны перш Янкi Купалы) і «Хмаркі».

Любан — кампазітар-грамадзянін у поўным сэнсе гэтага слова. Творы яго заўсёды насычаны сацыяльным зместам, палітычна заостраны. Ён адгукваецца на ўсе падзеі ў жыцці савецкай краіны. Так, у часе першай усебеларускай выстаўкі ён піша дуэты: «Выстаўка» і «Мы, левіцы», якія фактычна з'яўляюцца аднымі з першых у БССР музычнымі творамі на рэвалюцыйную тэматыку. У часе зладзейскага забойства С. М. Біраў ён піша свой харавы твор «Тав. Біраў» на словы Агніцвет, прасякнута глыбокім жалем і шчырымі пачуццямі. Да 15-годдзя расстрэлу белалаяцкамі дукорскіх партызан Любан піша тры песні, прысвечаныя гэтым героям грамадзянскай вайны, на словы паэта Броўкі. Наогул партызанская тэматыка займае значнае месца ў творчасці кампазітара. Тут трэба назваць яшчэ яго «Партызанскую» на словы М. Чарота, якая была прэміравана на конкурсе масавых дзіцячых песень.

Трэба адзначыць, што роляю стыхія Любана — гэта песня. Ён добры меладыст. Мелодыя яго заўсёды простая, шчырая. Да асаблівасцей не трэба аднесці ўласціваю яму ладзую структуру многіх яго песень: змяшчэнне мажора і мінора, нечаканыя, але лагічныя і дзіўна пераканаўчыя і мяккія пераходы з мажора ў мінора і наадварот на працягу адной музычнай фразы, амаль што ў адным такце. Малады кампазітар стварыў рад камсамольскіх песень, чырвонаармейскіх (пяць песень чангарокай дывізіі), дуэтаў (выдатны з іх — «На смерць Леніна»). Такія яго

Чырвонай арміі, у калгасных і студэнцкіх хорах, у рабочых клубах. Гэта імкненне кампазітара да песеннай творчасці перанесена ім і на беларускую народную песню. Наўрад ці знойдзецца яшчэ алзін такі музыка ў Беларусі, які так добра ведаў бы беларускія песенныя фальклор, як Любан. Ён гарманізавана шмат народных песень. Лепшыя з іх «Ой заралзілі сільна, буйна ягаць у бары», «Ой ты, рэчачка глыбока» (апошняя аплакавае загінуўшага партызана — мелодыя гэтай песні не складчалася, але вельмі шчыра палана кампазітарам пры апрацоўцы).

Любан мала працуе над буйнымі музычнымі творамі. У гэтай галіне яму яшчэ трэба сабе працівіць, самакрытычна пераглядзеўшы свой творчы багаж, каб унікнуць наасобных недахопаў, якія ў яго безумоўна ёсць. Галоўны з іх — нейкая павярхоўнасць, якая наглыбаецца ў некаторых яго творах. Вось сярод іх такія, у якіх не хапае глыбіні, сімфанічнага мыслення. Сюды можна аднесці твор «Наша песня загрымела». Трэба таксама добра папрацаваць над палымбленнем свайго музычнага густу, над павышэннем якафікацыі і над ласкаватым асваеннем тэхнікі пісьма. Зараз Любан уключыў у свой творчы план на бліжэйшы час стварэнне вялікага сімфанічнага твору з жыцця Чырвонай арміі. Пры ўжове сістэ-

зітару належныя ўмовы — у першую чаргу вызваліўшы яго ад усялякіх іншых спраў, не маючых дачынення да яго кампазітарскай дзейнасці. Любан здолеў стварыць цікавае аркестровае палатно, закруціўшы і гэту галіну музычнай творчасці, а пакуль што параўнальна буйнымі рэчамі яго з'яўляюцца толькі музычныя афармленні п'ес. Лепшая з іх — «Наша маладосць» у дзяржаўным яўрэйскім тэатры БССР. Музыка для спектакляў «Гонар» у БДТ-2 з'яўляецца, між іншым, першым у БССР вопытам калектыўнай працы двух кампазітараў — Любана і Ціколкага над музычнай камедыяй. Зараз гэтыя два кампазітары канчаюць музычнае афармленне камедыі Агучева «Як яе завуць» для БДТ-1, у якой пярв Любана належаць некалькі хораў і пудоўная песня «Жэні», якую хутка пачуюць праючыя сталіны БССР на сцене БДТ-1. Вельмі лірычная і цікавая мелодыя гэтай песенькі з'яўляецца творчым адказам Любана на вядомы артыкул «Маруся не атравілася», змешчаны ў свой час у «Правце» аб неабходнасці стварэння савецкіх лірычных любонных песень. Для ралёў Любан таксама аформіў рал п'ес («Джэні Чэ», «От іголки по конвейера» Платнера і інш). У апошні час распачаў працу над музычным афармленнем п'есы Карнейчука «Платон Крэчэт» для БДТ-1.

Гаворачы пра творчы шлях Любана, нельга не ўспомніць яго публіцыстычную дзейнасць. Ён змешчаны рад вельмі цікавых артыкулаў у друку БССР. Артыкул «Беларуская народная песня» ставіць надта важную праблему аб зборанні і апрацоўцы песеннага фальклора БССР. У барацьбе з контррэвалюцыйнай беларускай нацэмаўшчынай Любану належыць немалая роля: шмат артыкулаў, наклады, выступленні зробіў ён супроць слаўтаў «дрэйзіпшчыны», як праяўленне нацэмаўшчыны на музычным фронце Любан з'яўляецца старэйшай секцыяй кампазітараў. Як кампазітар-камуніст, ён вызначае музычны фронт у БССР.

Ад талентлівага, маладого, поўнага творчых сіл кампазітара савецкая грамадасць чакае ў далейшым высокамастацкіх музы-

МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЕТОН

ВОЧЫ І ВУШЫ ПАНА БУЖЫНСКАГА

Поўныя захаплення водзвы генерала Дуазо, генерала Монці і генерала Брэйчы аб савецкай ваеннай авіяцыі не маглі, зразумела, даставіць вялікай прыемнасці некаторых да жаху ваяўнічым колам Польшчы. Мы разумеем іх жаданне аслабіць уражанне ад гэтых водзвытаў. Аднак, спосаб, які яны для гэтага выбралі, надзвычай няэтрабны і зусім неадспіны.

Польскі буржуазны друк распаўсюджае дзівосныя прытварэнні нейкага пана Бужынскага, польскага капітана, які ляцеў на аэрастаде «Платонія-2», знізіўся ў Сталінградзе і прыехаў пасля гэтага ў Маскву. Пан Бужынскі з неймаверным самахвальствам расказвае, што яго «на працягу некалькіх гадоў абстрэльвала эскадра (?) савецкіх самалётаў». Зразумела, усякага другога такі абстрэл прымусіў бы неадкладна шукаць ратунку на зямлі. Але пан Бужынскі — чалавек казачнай храбрасці. Ён прадаўжаў лятаць пад абстрэлам, пакуль савецкія самалёты не спынілі палёбы, па думцы пана Бужынскага, «з прычыны недахопу бензіна».

Полвіг пана Бужынскага прывёў польскі буржуазны друк у надзвычайнае хвалеванне. «Драматычныя перажыванні лётчыкаў-пераможцаў» — так азаглавіла адна газета свой артыкул. Як відаць, храбры польскі капітан сапраўды перажыў такі прыпадэк страху, ад якога не мог прыісці ў сябе і ў Маскве. Гавораць, што ў страху вочы вялікія. У пана Бужынскага вочы не проста вялікія — яны бязмерныя!

Ну, хто паверыць нікаму і смешнаму наклёпу, быццам цэлай савецкай эскадрылі патрэбна было некалькі гадоў паліць у аэрастат пана Бужынскага, каб прымусіць знізіцца іменна гэты аэрастат з ліку 13, прыляцеўшых на савецкую тэрыторыю?

«Навошта награмадзіў пан Бужынскі свае «эскалоны» і шматгалзінны абстрэл? Даволі было б аднаго самалёта без усякай зброі, каб прымусіць пана Бужынскага неадкладна і без усякіх адгаворак сесці чына і піха на зямлю. Калі-б гэта ўваходзіла ў планы

якіхсьці савецкіх эскадр, то пан Бужынскі не даляцеў-бы не толькі да Сталінграда, але і да бліжэйшага ад савецкай граніцы села.

Замежныя аэрастаты не першы раз пералітаюць савецкую граніцу ў часе міжнародных спаборніцтваў. Да гэтага часу аэраўта толькі дэкавалі за гасцінасць і за ласкавыя ўслугі. Не падзей у учора ў друку паведмаллася, што амерыканскія павоўрашчавальні Тэйлор і Орвіль, узяўшы тавар-спраборніцтва, у якім прымаў удзел і пан Бужынскі, і таксама зніўшыся на тэрыторыі СССР, спецыяльна наведлі савецкага аташэ ў Варшаве і выказалі падзяку за сардэчны прыём, аказаны ім савецкім насельніцтвам і ўладамі ў часе пасадкі іх аэрастата.

Гісторыя, расказаная панам Бужынскім аб канцэнтрацыі савецкіх павоўрашчавальных узброеных сіл супроць аднаго адзінага польскага аэрастата, не толькі багатаствы, але і незразумела. Што такое пачыў пан Бужынскі, што прыняў ён распыраным ад страху зомма за «эскадру» самалётаў? Што такое пачуў уласнымі вушамі пан Бужынскі? Што прыняў ён за шматгалзінную безрэзультатную палёбу?

Нам невядома. Мы бачым толькі вытарапчаны ад страху вочы і надзвычай доўгія вухы храбрага польскага капітана. Быць можа, ён сапраўды сустрэў на шляху сваім самалёт і ён паказаўся эскадрай. Быць можа, ён сапраўды чуў трэск матара, і ён паказаўся яму гарматнай палёбай. А можа быць, ён нічога не бачыў і нічога не чуў і проста, будучы палкім паллўнічым на востры не ўтрымаўся ад паллўнічага рэказу ў стылі свайго промка слаўтага труса і машыкі пана Загабы.

Праўдзіва ў гэтай гісторыі толькі адно. Калі-б сапраўды савецкі самалёт страляў на аэрастат пана Бужынскага, то ён зараз пабаўлен быў-бы магчымасці зорчыць галовы дэкаверскага польскага грамадства казакі аб сваёй дзівоснай храбрасці.

Д. ЗАСЛАУСКІ.
(«Правда»).

і сігналы газеты аб тым, што некаторыя камуністы дакапіліся да бытавога разлажэння (Хейфен), займаюцца спекуляцыяй, скупляюць у калгасах для ўласных мэт хлеб і жывёлу па дзяржаўных цэнах (Гафт, Хейфен).

Так цягнулася доўга. Газета пацісвала, райкомаўды пачыталі, і ўсё ішло гладка, як на маслу. Нават «пацярпеўшыя» ад крытыкі газеты Разумоўскі і інш. не вельмі гурбаваліся. Яны ведалі, што колькі-б не пісала аб іх газета, райком партыі іх у крыўду не даць, і ні адзін волаз з іх галавы не ўпадзе.

Але раптам у адным са сваіх нумараў газета ў артыкуле «Менш балбатні, а больш канкрэтнай справы, тав. Балмакоў» адважылася раскрытыкаваць сістэму работы райкома комсамола.

З гэтага ўсё і пачалося. Сакратар райкома ЛКСМБ тав. Балмакоў угледзеў у сігналах газеты «пак-

зуюмі не з'яўляецца адзінока, што камсамольскі прасемінар не збіраўся з сакавіка месяца, а для кіраўніцтва прапрацоўкай рашэнняў XI пленума ЦК ВЛКСМ у нізавыя арганізацыі былі пасланы палітычна-аграгатныя людзі, якія правалілі гэту справу.

Усё гэта добра вядома райкому. Але ўсё ж займае другое пытанне — ці можа газета права крытыкаваць «вялікіх» людзей з райкома комсамола.

Камісія пацвердзіла ўсе матэрыялы газеты, але і яе не замавоўваў загаловак. Ён, бачыце, празмерна грубы і наогул навошта такі рэзкасці. Так рашылі ў Крычава.

Мы ўсё-ж думаем інакш. Мы лічым, што «вялікія людзі» з Крычава абавязаны, калі не любіць, то хоць чакаць самакрытыку. А пакуль што яна тут не ў вялікай машыне.

**БАДЗЮРКЕВІЧ.
БАЛАКІРАЎ.**

раходы з мажора ў мінор і наа-
варот на працягу адной музычнай
фразы, амаль што ў адным такце.
Малалы кампазітар стварыў рад
комсамольскіх песень, чырвонаар-
мейскіх (пяць песень чангарскай
дывізіі), дуетаў (выдатны з іх —
«На смерць Леніна»). Такія яго
песні, як «Песня аб дзесятай ар-
міі» (аб Сталіне), добра вядомы ў

ПОЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ ТЭАТР ВЯРНУОУСЯ У МЕНСК

130 дэбн прабыў у паездках польскі дзяржаўны театр БССР, 100 спектакляў даў у Бабруйску, Віцебску, Гомелі, Асвеі і Граску на калгасных і саўгасных клубных пляцоўках, у лесе, пры святле аўтамабільных фар, на фабрыках і заводах. 50 тыс. арганізаваных глядачоў бачылі пастаноўкі гэтага тэатра.

На фурманках, на машынах, а часта пяхом цягнуліся к раённым цэнтрам калгаснікі і рабочыя саў-

гасаў, каб паглядзець «Сям'ю Варанцовых» і «Поднятую ціліну». Так было ў Асвеі, так было ў калгасе імя Тэльмана, Старадарожскага раёна. У саўгасе імя «10-годдзя БССР», Любаньскага раёна, на пастаноўку прыязджалі калгаснікі з суседніх Жыткавіцкага і Старобінскага раёнаў.

Барацьба з белалаякамі, паказаная ў мастацкіх вобразах у п'есе «Сям'я Варанцовых», глыбока хвалявала рабочыя завода імя Лан-

цускага, працоўных шклозавода Касцюкові. Дружнымі воплескамі перарывалі працоўныя спектакль кожны раз, як толькі на сцэне паказваліся геройскія подвігі большвікоў-падпольшчыкаў, якія адважна змагаліся з белалаякамі.

Зараз польскі тэатр БССР вярнуўся ў Менск і прыступае да далейшай работы над новымі пастаноўкамі.

К. АРЛОУСКІ, Я. ТАНАЛЬСКІ, К. МАЦКЕВІЧ.

Д. ЗАСЛУСКИ
(«Права») 6 гэта ўваходзіла ў планы

ПА ФАБРЫКАХ І ЗАВОДАХ

ВЫРАБ ДЗІЦЯЧЫХ ВЕЛАСІПЕДАЎ

Слесар механічнага цэха магільскага металакампіната т. Блюмін самастойна зрабіў некалькі дзіцячых веласіпедаў па ўзору веласіпедаў, выпускаемых велазаводамі СССР.

Веласіпеды лёгкія на ходу, маюць 17 асноўных частак. Першыя экзэплянаты адабраны вышэйшымі гаспадарчымі арганізацыямі.

Зараз выраб веласіпедаў асвоен брыгадай дакладнай механікі ў масавым парадку. Да 1 кастрычніка будзе выпушчана 100 штук, а на працягу чацвёртага квартала — яшчэ 300 веласіпедаў. Кошт веласіпеда 65 руб.

РЭКАНСТРУКЦЫЯ НА ФАБРЫЦЫ „КОМУНАРКА“

У апошні час на фабрыцы «Комунарка» (Менск) праведзена значная рэканструкцыя. Дрожжаныя катлы раней стаялі ў карамельным цэху, загрузалі і забруджвалі яго. Зараз абсталёван спецыяльнымі дрожжавым цэх. У сувязі з гэтым карамельны цэх значна расшырыўся і стаў больш утульным.

Праведзена рэканструкцыя ў машынабудаўнічым цэху, усталяваны новыя вентылятары. Старыя ветратраўныя трубы, якія праходзілі ў цэхах, зараз на 50 проц. перанесены на чардак. Цэхі прымаюць больш прыгожы выгляд.

Вынікі „выбараў“ у польскі сейм

Новая сістэма выбараў у польскі сейм і сепат, якая з'яўляецца неадлучнай часткай цяперашняга дзяржаўнага ладу фашысцкай Польшчы, пры першым яе выпрабаванні пацярпела жорсткае паражэнне.

Результаты галасавання гавораць за тое, што не толькі сістэма выбараў, а ўся сістэма планавання, замацаваная фашысцкай канстытуцыяй, уся палітыка ўрада асуджана польскім народам.

Байкатуючы выбары, масы гэтым самым фактычна байкатавалі ўсю канстытуцыю Пілсудскага, пазбавіўшы іх апошніх астаткаў дэмакратычных «свабод» і маючую сваёй адзінай мэтай — яшчэ больш умацаваць увесь апарат класавога гвалту і забяспечыць свабоду для імперыялістычнай экспансіі польскай буржуазіі.

Новая канстытуцыя ва ўсіх частках раздзелу, прысвечанага выбарам у сейм і сепат, таксама як і выбарчы закон, самым дакладным чынам прадугледжвае ўсё, што патрабуецца для таго, каб забяспечыць кіруючай групе фашызма манасольнае становішча ў сейме. Інквідаваны не толькі «партыйныя спісы», але і наогул усякая магчымасць намячаць дэпутатаў апроч спецыяльных, назначаных урадам «акруговых камісій».

Толькі гэтым камісіям, якія складаюцца з прадстаўнікоў мясцовага самакіраўніцтва, арганізаванай праціраўніцтва, а таксама праўленіяў

прафесіянальных аб'яднанняў, новае права прадставіць права ўстаўляць спіс кандыдатаў у дэпутаты. Але каб палярадыць пранікненне ў «акруговыя камісіі» непажаданых прадстаўнікоў класавых прафсаюзаў, у склад камісій папущаны былі толькі дэлегаты тых праўленіяў прафаб'яднанняў, якія прызначаны ўладамі данай акругі «благаналейнымі». Апрача таго выбарчы закон дае мясцовым уладам права шырока адвадзіць прадстаўнікоў з акруговых камісій па ўсіх, хоць-бы нават п'яна фармуляваных матывах «фармальна-палітычнага» парадку.

Узрослы цэнз выбаршчыкаў у сейм павышан з 21 да 24 год. Гэта мерапрыемства ў першую чаргу накіравана супроць кампартыі, сярод выбаршчыкаў якой параўнальна значны процант прыпадае на больш маладыя ўзростныя групы. Яно накіравана супроць шматлікай беспарадоўнай моладзі, рэвалюцыйна настроі якой унушаюць сур'ёзныя апаскі фашызму.

Такім чынам, мы бачым, што ўстаноўлены самой жа фашысцкай канстытуцыяй прыцыпы прамых выбараў парушан: намечаныя ўрадам «акруговыя камісіі» самі вызначаюць склад дэпутатаў сейма і гэтым самым забяспечваюць кіруючай групе шлях да поўнай манополі ў сейме, гэта значыць тое, што так неабходна фашызму для правалення сваёй унутранай і замежнай палітыкі.

Наступленне польскага фашызма на прававы фронт, якое выя-

вілася ў канстытуцыйным замацаванні «канцэнтраванай» улады, сведчыць у першую чаргу аб слабасці ўнутраных сіл польскага капіталізму, аб слабасці, патрабаванай надзвычайнага ўзмацнення ролі дзяржавы ў палітычным і гаспадарчым жыцці краіны. Польскі ўрад узяў рашучы курс на палітыку падрыхтоўкі да імперыялістычнай вайны і мабілізацыі для гэтай мэты ўсіх гаспадарчых сіл і рэсурсаў. Таму пераход да сістэмы кіраўніцтва пры данамозе неабмежаваных прэзідэнцкіх праў і поўнамоцтваў, сістэмы, якая стаіць па-за парламенцкімі ўдзельнікамі, стаў для кіруючай класі поўнай неабходнасцю. Ён пралымтаваў неспрэчнай блізкасцю вайны і перарастаннем з'яўляюцца баёў пролетарыята Польшчы ў рэвалюцыйную барацьбу з фашызмам.

Прадсё ўсё большай фашызацыі польскай дзяржавы сустракаў і сустракае на сваім шляху сур'ёзнае супраціўленне з боку шырокіх мас. Фактарам паскорыўшым прыяцце новай фашысцкай канстытуцыі і выбарчага закона, з'явілася не толькі ўзмацненне супярэчнасцей і расколу ўнутры самога лагера пілсудчыкаў — што ў сваю чаргу з'яўляецца немінучым адлюстраваннем абстрактнага класавых супярэчнасцей у краіне — але і актыўнае выступленне рабочага класа супроць гэтых фашысцкіх законаў.

Напярэдадні зацвярджэння новага выбарчага закона на ўсёй краіне пракацілася хваля палі-

тычных забастовак. Пролетарыят Варшавы і Лодзі на вылазку фашызма адказаў усеагульнай забастоўкай сяляне — ралам выступленняў, а апазіцыйныя палітычныя партыі, у тым ліку і буржуазныя — кампаніямі пратэсту.

Компартыя Польшчы выступіла з лозунгамі народнага антыфашысцкага фронту супроць новай канстытуцыі, выбарчага закона, за заваяванне адабраных у насельніцтва дэмакратычных праў.

Але пушчанае ў ход фашысцкая выбарчая машына ўжо не магла быць спынена і народ сказаў сваё слова тым, хто байкатаваў выбары. За ўдзел у выбарах выказаліся, апрача ўрадавага блока, толькі найбольш рэакцыйныя буржуазна-кулацкія партыі напярэдняга меншасцей — пемцаў, заходне-украінцаў і яўрэяў, якія яшчэ ў момант прыняцця новай канстытуцыі, шляхам устрымання ад галасавання, аказалі ўраду падтрыманне ў канстытуцыйным замацаванні фашызма.

Гэтыя партыі прынялі ўдзел у выбарах не таму, што баяліся рэацыі. Не, справа ў тых агульных інтарэсах, якія звязваюць буржуазію нацыянальных меншасцей з польскім імперыялізмам, не глядзячы на ўсе падзяляючыя іх супярэчнасці і нацыянальную грызню. Пазіцыя нямецкай групы як у момант прыняцця фашысцкіх законаў, так і ў момант выбараў была, безумоўна, прадыхтавана Берлінам. Такімі-ж меркаваннямі (знешне-палітычнымі) кіравалася і заходне-украінская буржуазія і кулацтва, якія знаходзіцца ў цеснай сувязі з германскімі нацыя-

нал-соцыялістамі і ваеншчынай і канчаткова звязалі свой лёс з лёсам польскага імперыялізма і яго заваявальнымі планаў на ўсходзе Еўропы.

Аднак гэтых сіл аказалася мала для таго, каб польскі ўрад меў поспех і магчымасць стварыць якую-небудзь відзімасць узелу народу ў выбарах. Наадварот, як толькі былі абвешчаны выбары рэакцыя мас дасягнула сваіх крайніх межаў. Агітатары ўрадавага блока, раз'язджаўшы на грузавіках у Варшаве, закінваліся каменнямі і тухлымі яйкамі на вуліцы Тварбатой і Гжыбоўскай плошчы адбыліся камуністычныя дэманстрацыі. Паміж дэманстрантамі і паліцыяй адбыліся сутычкі.

Як паведамляе польскае тэлеграфнае агенцтва, у радзе месці Польшчы мелі месца напады на памяшканні выбарчых камісій з разгромам і знішчэннем выбарчых дакументаў. У Калавесах, Скерневіцкага павета, Варшаўскага ваяводства, узброеная група ў 30 чалавек ралавых членаў напярэдняга дэмакратычнай партыі зрабіла напад на памяшканне выбарчай камісіі. Пры разбеге гэтай групы паліцэйскім атрадам 15 чалавек было арыштавана і адзін арыштаваны, які прабаваў уцячы, быў застрэлен паліцэйскім. У Скерневіцах паліцыя разганяла групу ў 60 чалавек пры спробе разгрому памяшкання выбарчай камісіі. У мясцовасці Вікторувек, Пазнанскага ваяводства, атбылася фарменная сутычка паміж паліцыяй і групай нацыянал-дэмакратаў з прымяненнем агнестрэлнай зброі, у выніку чаго двое было ранава і двое памерла ад ран.

Компартыя Польшчы ў данай канкрэтнай абстаноўцы скарысталася выбарчым кампанія для шырокай мабілізацыі мас на барацьбу супроць фашызма. Але партыі неабходна было лічыцца з байкацкім настроем шырокіх мас насельніцтва. Таму, праследуючы сваёй мэтай стварэнне шырокага народнага фронту і ізаляцыю фашыстаў, кампартыя Польшчы рашыла далучыцца к байкоту і на гэтай аснове разгарнуць сапраўды рэвалюцыйную барацьбу супроць фашызма.

Як мы ўжо ўказвалі, не глядзячы на пераважанне ў шырокіх народных масах настрою байкоту, не глядзячы на барацьбу, якая суправаджала выбары, апошнія былі пазначаны і шляхам розных падлогаў і камбінацый праведзены. Для гэтага быў скарыстан увесь паліцэйска-жандармскі апарат, усе сродкі подкупу і прапаганды, увесь апарат гвалту. Ужо ў апошнія минуты перад выбарамі, калі паражэнне рабілася ўсё больш відавочным, урад пусціў у ход усе сродкі, каб выратаваць свой твар. Ён шляхам адміністрацыйнага націску прымусіў прафсаюзы да ўдзелу ў складанні выбарчых камісій, ён мабілізаваў для ўдзелу ў выбарах фашысцкія прафсаюзы, прапанаванай расколы ў ралдах апазіцыйных партыі, наогул зрабіў усё, каб замаксаваць права і стварыць поўную відзімасць выбараў.

Але 30-процантнае галасаванне пры выбарах у сейм з'явілася адказам польскага народу на наступленне фашызма.

паводу афіцыйных даных аб удзеле выбаршчыкаў у Варшаве, Паводле іх падлікаў, чысло выбаршчыкаў, галасы якіх можны прызнаць сапраўднымі, складала ў Варшаве толькі 22 проц. Нават наскрозь ілжывая Верхнесілезская газета «Палонія» вымушана была заявіць, што выбарчыя камісіі займаліся фальсіфікацыяй галасоў, разглядаючы перакрэсленыя выбарчыя бюлетні, як «сапраўдныя».

Варшаўскі «Дзённік народны» піша, што ў рабочых раёнах Варшавы насельніцтва амаль поўнаду ўстрымалася ад галасавання. Хіба гэта не паражэнне?

«Уся Польшча галасавала ў масфэры глыбокай бесстароннасці», — паведамляе варшаўскі нарэспандэнт французскай газеты «Пці парызьен». «Паколькі выдалаты прама ці ўскосна намячюцца ўрадам, — піша той-жа нарэспандэнт, — выбаршчыкам атаецца толькі адзін сродак выратаваць сваё сапраўднае пачуццё: байкатаваць выбары. І сапраўды, байкот прыняў вялікія размеры».

Метады фальсіфікацыі, розныя махінацыі, паліцэйскага ўтэску асабліва шырока практыкаваліся на прыгнечаных усходніх апрадах Польшчы. Там выбарчы тэрор правіўся з асаблівай сілай. Не дарма толькія апазіцыйныя газеты іранізуюць, што прыгнечаныя жабрацкія цёмныя вёскі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны «выратавалі» ўрад, павышшы сярэдні процант выбаршчыкаў. Падробкі, падтасоўка лічбаў, адміністрацыйны тэрор шрывалі на

УЗЯЦЬ КНИГУ ГЕРЦЭНА ТО ГІНІВАТ?

(Пісьмо студэнта)
На другім курсе Белпедтэхніку (Менск) па рускай літаратуры прапрацоўваецца творчасць і яго кніга «Кто вино-»
на курсе налічваецца каля 200 кніг, а ў сваёй бібліятэцы толькі 3 экзэмпляры гэтай кнігі.
Студэнты абыйшлі ўсе бібліятэ-»
Менска, але і там не знай-»
гэтага твору.
Бібліятэцы імя Пушкіна ад-»
паравалася і неспрыгодна для»
У дзяржаўнай бібліятэцы»
Менска на просьбу студэнтаў»
адказаць:
— Адкапіся. У нас гэтай кні-»
ка.
Імя паставіўшы работы біб-»
ліятэры выкананне прагра-»
мы рускай літаратуры.
Камісія ўзяць кнігу Герцэна»
ГІНАТОВІЧ.

ЛІШКІ ХЛЕБ — ДЗЯРЖАВЕ

РЭЧЫЦА. (Па тэлефону). Перада-»
выя калгасы пачалі продаж хле-»
ных лішкаў дзяржаве. Калгасы»
«Гігант», «Чырвоны маяк» і»
«Чырвоны дніпровец» прада-»
лі дзяржаве 83 тоны хлеба. Калгас»
«Гігант» за праданы хлеб набывае»
сабе грузавую аўтамашыну.

КАПЛАН.

МАГЛЕЎ. Агульны сход арцелі»
«Чырвоны Окцябр», Дасовіцкага»
сельсовета, вызначыў хлебны фонд»
у размеры 30 тон для продажу»
дзяржаве і набыцця розных рэчаў.»
Праўленне калгаса падала ў сельпо»
заяўку на грузавую аўтамашыну.»
На склад сельпо завезены першыя»
3,5 тоны хлеба. За адзін дзень»
калгасы Дасовіцкага сельсовета»
прадалі сельпо 13 тон хлеба.

МАРЧАНКА.

ЧАВУСЫ. У раёне пачаўся маса-»
вы продаж хлебных лішкаў дзяр-»
жаве. Калгас «Новая дружба» пер-»
шым прадаў дзяржаве 10 тон хле-»
ба і падаў заяўку на аўтамашыну.»
Прыкладу «Новай дружбы» послед-»
валі і іншыя калгасы. Калгас»
«Чырвоная зорка» прадаў 7 тон.»
«Новае жыццё» і імя Мархлеўска-»
га—на 6 тон.

П. МІНЧАНКАУ.

КАЛГАСЫ ПРАДАЮЦЬ ХЛЕБ ДЗЯРЖАВЕ

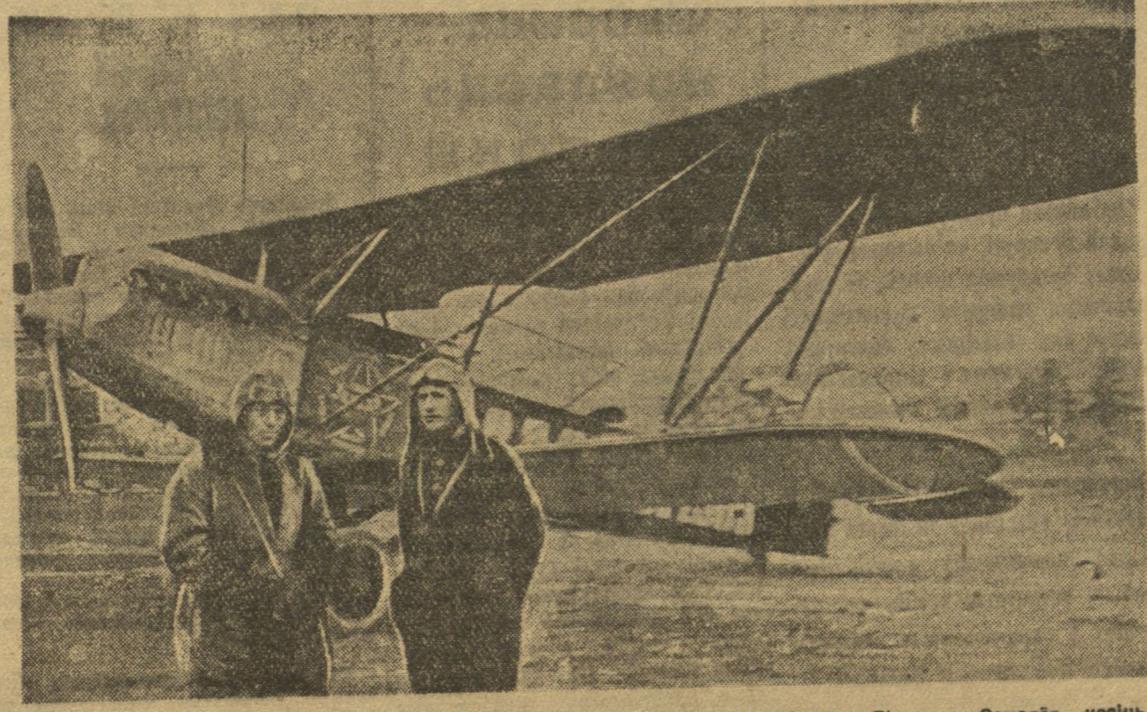
БІРАЎ, 16 верасня. (Па тэлефо-»
ну). У раёне шырока разгарнуўся»
продаж хлеба дзяржаве. Калгас»
«Комінтэрн», Казуліцкага сельсо-»
вета, які першым па раёну выка-»
наў план хлебапаставак, прадаў»
дзяржаве 60 тон хлеба. Калгас»
«Завет Ільіча», Харлапавіцкага»
сельсовета прадаў 7 тон.

ПЕРХ.

МАШЫНЫ НЕ ВЫКАРЫСТОУВАЮЦА

У калгасе імя Сталіна, Якаўле-»
віцкага сельсовета (Аршанскі ра-»
ён), ёсць бульбаканалка. Яна ста-»
ла неадрамантаванай. Некаторыя»
часткі пачалі іржаваць.
Праўленне калгаса (старшыня»
Давідзенка), як відаць, і не збяр-»
аецца выкарыстоўваць на ўборцы»
бульбаканалку.
Такое-ж становішча і ў калгасе»
«Чырвоны сніг».

Што думаеце кіраўнікі райза?»
ПЛЮШЧЫКАУ, КРАСНОУСКІ.

Новы трохмесны самалёт «П-5» уступіў у строй агітэскадрылы імя Мексіма Горкага. Самалёт носіць назву газеты «Звязда». Павятравая машына пабудавана на сродкі, сабраныя рабселькорамі «Звязды». Хуткасць яе палёту 175—180 кілометраў у гадзіну. НА ЗДЫМКУ: самалёт і афіцэры, злева бортмеханік ПАЛЬКОУ Г. М. яны члены ВКП(б).

ЯК ЗАХАВАЦЬ БУЛЬБУ АД ГНІЦЦЯ

Праф. А. ДАРОЖКІН

Улічваючы дрэнныя кліматыч-»
ныя ўмовы ў гэтым годзе ў часе»
ўборкі бульбы, патрэбна з усёй»
сур'ёзнасцю падыйсці да яе заха-»
вання. Паланяны міжэй кароткія»
парады для захавання бульбы не»
ёсць што-небудзь новае. Яны»
мною былі складзены яшчэ ў»
1933 годзе, але і на сёнешні»
дзень астаюцца правільнымі і ў»
сёлетніх умовах маюць асаблівае»
значэнне.

Як вядома, самай важнай і»
каштоўнай часткай бульбяной куль-»
туры з'яўляюцца клубні. Самыя»
каштоўныя ў клубнях з'яў-»
ляюцца крумал. У клубнях буль-»
бы змяшчаецца 75 проц. вады»
і 25 проц. сухіх матэрыяў. Таму»
захоўваць бульбу вельмі цяжка.»
Зернавыя культуры, напрыклад,

пасля абмалоту і прасушкі пагра-»
буюць толькі сухога памяшвання.»
яны не баяцца ні холаду, ні ця-»
пла. За бульбай-жа як увосень,»
так і вясной трэба пілына сачыць.»
Мільёны пэнтнераў бульбы гінуць»
у зімовы час з-за надбайных»
адносін пры ўборцы і захоўванні»
яе. Справа ў тым, што бульба»
пры захоўванні астаецца жывой.»
Яна дыша, як і ўсякі жывы»
арганізм і расходзіць на гэта патрэ-»
бныя нам спажываны матэрыялы.»
Пры тэмпературы каля 0 граду-»
саў дыханне замаруджаецца, а»
пры тэмпературы вышэй 3 граду-»
саў дыханне пачынае вяртацца да»
нормальнага.

нолі, а пры ўборцы ў сырое»
надвор'е трэба сушыць у пуні,»
на таках, у паватках і інш. Трэ-»
ба памятаць, што ўборка амаль»
кожны год праходзіць у БССР ў»
часе дажджоў, і без паводовы»
паветра і прытасавання пуні не»
заўсёды ўдаецца бульбу добра»
прасушыць. Непрасушаная буль-»
ба загнивае ў валай каласці»
і ў часе захоўвання. Добра»
прасушаная, адабраная бульба ў»
першую чаргу непасрэдна з поля»
здаецца дзяржаве.

Пасля капання поле абавязкова»
баранецца і падбіраецца бульба,»
якая яшчэ асталася ў зям-»
лі.

ЗАХАВАННЕ БУЛЬБЫ НА ЗІМУ
Добра перабраная і прасушаная»
бульба захоўваецца на зіму ў ка-»
пках, або ў спецыяльных бульба-»
хавальніках.

Бульба хавальнікі перад засып-»
кай бульбы павінны быць добра»
вычышчаны ад смецця і цэлі,»
прасушаны і ачужаны серкай, для»
чаго на кожны кубаметр хаваль-»
нікі бярэцца 25—30 грам серкі.

Замест акурвання серкай можна»
апыроўваць бульбахавальнік 10-»
процэнтным растварам фармаліна.»
медным купаросам разам з вапнай.»
з дабаўкаю на кожны 10 літраў»
вапнянага раствору 100 грам мед-»
нага купаросу.

доўжнай трубы прыстаўляюцца»
прамастаячыя трубы на адлегласці»
4—5 м. адна ад адной. У выпад-»
ку, калі ўздоўжныя трубы пакла-»
дзены не будуць, то прамастаячыя»
трубы ставяцца праз кожныя 3 м.

Вышыня гэтых труб павінна»
быць такая, каб пасля канчатко-»
вай засыпкі капца на зіму яны»
знаходзіліся над паверхняй капца»
на 15—20 см. Каб у сярэдзіну»
вентыляцыйных труб не пападалаў»
дождж, над імі робяць крышкі.»
Для лепшага праходу паветра ў»
трубах робяцца адтуліны.

ЗАСЫПКА БУЛЬБЫ І ПРЫКРЫВАННЕ

У капед бульба насыпаецца»
роўнай кучай у выглядзе двух-»
скатнага даху. Бакі добра выроў-»
ніваюцца, каб капед быў не пера-»
ракошан. Бульба для тэхнічных»
мэт загрузаецца ў капед на 1,5»
—2 м. у выглядзе двухскатнага»
даху. Бульба сталавага і насенна-»
га прызначэння — на 1 м. пры»
шырыні 2 м.

Для прыкрыцця лепш браць»
жытнюю салому. Салому кладзец-»
ца на бульбу пластом таўшчыняй»
да 50 см.

Пасля ўкладкі саломы на яе»
насыпаюць зямлю таўшчыняй у»
10—15 см., пакідаючы да пачатку»
замарозкаў неасыпаным толькі»
верх. З надыходам марозаў да 4»
градусаў па Цэльсію дадаецца»
яшчэ зямлі да 34—40 савт. Зям-»
ля для прыкрывання бярэцца на

СЦЕЛІШЧЫ БЕЗ НАГЛЯДУ

У звонцы аб ходзе сельскагаспа-»
дарчых работ Журавіцкі раён зай-»
мае 77 месца. Раён адстае па ўсіх»
алінах, асабліва па ільну. На 15»
верасня план загатоўвак ільнова-»
лакна выканан на 0,1 проц., а іль-»
нострасты—на 8,8 проц.

Тлумачыцца гэта проста. У»
большасці калгасаў няма нагляду»
за ільном на сцелішчах. У выніку»
трасты падймаюць або пералежа-»
ную, або недалежаўную.

Калгас імя 16 партз'езда (стар-»
шыня Ігнаценка) прывёз на зда-»
тачны пункт 16 вазоў недалежа-

най трасты. У калгасе «17 Ва-»
стрычын», Гдоўскага сельсовета,»
пачалі апрацоўку недалежаўнай»
трасты. З добрай трасты атрымлі-»
ваюць валакно толькі 7-8 нумару.»
У калгасе «Сёмы з'езд советаў»»
больш 50 пэнтнераў трасты пера-»
лежвае, частка трасты папсавала-»
ся. У калгасе імя Чарвякова 4 гек-»
тары ільну разаслалі ў балоце,»
лён папсавала іржа.

На фоне гэтых фактаў станові-»
цца яснымі прычыны адставання»
раёна.

Н. ВАЛЬКЕВІЧ.

ЛЁН ТОПЧУЦЬ КАРОВЫ

УЗДА. (Ад спецыяльнага нарэ-»
спандэнта «Звязды».)

У калгасе «Каменка», Уздзеп-»
скага раёна, паўтара месяца назад»
29 гектараў пасьбішча занялі ра-»
засланым ільном.

Тут-жа ля сцелішчаў пасецца»
калгасная жывёла. Каровы ідуць»
на сцелішча і топчудь, расцягваюць»
лён. Шмат ільну папсавана, паблы-»
тана.

За сцелішчамі ніхто не нагла-»
дае. Па словах старшыні калгаса»
Квяткоўскага адказнымі па ільну»
ў бригадах нібы вылучаны Галя»
Крэмец, Зося Шышко і Алеся Бе-»
лакашыцкая. Але ні адна з іх аб»
гэтым не ведае.

Брыгадзіры таксама не звара-»
чаюць увагі на сцелішчы. Пра сце-»
л

лішчы ў калгасе забылі, ні разу не»
бралі на пробу ільну. Мяспінамі ён»
ужо даўно пераляжаў, пачарпеў і»
гніе.

Да апрацоўкі ільну калгас зусім»
не падрыхтаваўся. Ёўні не адра-»
мантаваны. Толькі гэтымі днямі»
прыступілі да пабудовы сушыльна-»
мільнага пункта.

Наогул у Каменскім сельсавеце»
аб ільне зусім не клапаціцца.»
Калгасы сельсовета занялі 107»
гектараў разасланым ільном, а»
падлілі толькі... з 6 гектараў.

Гэта становішча характэрна для»
большасці калгасаў раёна. Толькі»
лічаныя калгасы прыступілі да»
падняцця ільну. У раёне яўна іг-»
наруюць апрацоўку гэтай важней-»
шай культуры.

А. ЛОСЬ.

ВЫКАНАЦЬ ПЛАН ДРУГОГА ЎКОСУ

За гэты год пагалоўе жывёлы»
ў СТАРОБІНСКІМ раёне значна па-»
вялічылася. Асабліва вырасла па-»
галоўе ў калгасах. Такі калгас, як»
«Прамень комуні», Чапляўскага»
сельсовета, мае 311 галоў буйнай»
рагатай жывёлы. За 8 месяцаў»
калгас павялічыў стада на 101 га-»
лаву.

Па раёну прырост буйнай рага-»
тай жывёлы складае 4.500 галоў.»
План вырошчвання пагалоўя на»
свіннях выканан у калгасах на»
101 процэнт, па авечках — на»
98,4.

Арганізацыя зімоўкі для такога»
вялікага і ўсё растучага пагалоўя»
з'яўляецца адной з адказнейшых»
задач кіраўнікоў калгасаў і соўга-»
саў.

Арментыровачныя падлікі кар-»
мовых балансаў павольных калга-»
саў наглядна паказваюць, што»
кармова база ў раёне адстае ад»
агульнага росту пагалоўя. Калгас»
«Прамень комуні» павялічыў лік»
жывёлы больш як на 100 галоў, а»
кармоў сабраў у гэтым годзе»
менш, чым у мінулым. У гэтым»
калгасе скопаную траву са 100»
гектараў сенажаці знісла вадой.

ных калгасаў яўна адчуваюць не-»
дахват кармоў. Аднак, да ўборкі»
другога ўкосу ў раёне амаль яшчэ»
не прыступілі — на 15 верасня»
план выканан на 7,2 проц.

Пры яўным недахвате кармоў у»
калгасе «Чырвоны Кастрычнік»»
яшчэ да гэтага часу не скопана»
40 гектараў сухадольнай сенажаці,»
пераспявае сланечнік, пасеяны для»
сіласавання.

Сіласаванне кармоў у раёне ас-»
таецца адным з вузкіх месц. На»
15 верасня план сіласавання вы-»
канан толькі на 51 проц. Асобныя»
сельсавесы яўна ігнаруюць сілас.»
Такі сельсовет, як Пагоскі, засіла-»
саваў толькі 23 процэнты, Суха-»
міўскі — 30 проц., Капацвіцкі —»
20 проц., Чапляўскі — 29 проц.

Ацэнены хлявоў па калгасах»
адкладваецца надалей. Мабшыя га-»
та работа будзе праводзіцца тады,»
калі жывёла будзе калаціцца ад»
траскучых марозаў.

Калі зараз не будуць арганіза-»
ваны масы на ўборку другога ўко-»
су, не будзе скарыстан для сіласа-»
вання ўсё бульбоўнік, баўвінне,»
гародніна, атава, раён стане перад»
прамой пагрозай недахвату кармоў.

на ўтруску і інш.
дугтой скончыць рэвізію
справу ў следчых ор-
ганах прыцягнення вінаватых
апазіцыі. А праўленне калга-
саў таго, каб тапачыны
камісія выкрыць зла-
чынства стала на шлях іх утойван-

СЕЛЯЗНЕУ.

□□□

Пачаліся публікаваныя пісем

М. Рубашын пісаў калгасе «Беларусь», Каўб-сельсовета (Клічаўскі) абавязаны, разбазар-масіу кашчасней зямлі, а калгаса — камуніст Цяс-пастурае гэтым агітвасцям, павышэнне раўнякантома т. павышэнне, што факты, у пісьме, цалкам пац-Паслянак зараз стар-калгаса не выбран. Спра-пералана пракурору раё-

Клічкі «выбары» польскі сейм

у некаторых заявяд-Заходняй Беларусі і Заход-процант галасаван-амітву 60—65.

Клічкі выбары сведчаць аб польскі народ у пера-большасці сваёй асудзіў буржуазную і замежную палі-урада, увесць дзяржаўны лад, у новай фашысцкай ступні. Выбары наглядна і сямю свету, якое бяз-польскі народ ад-Гэта добра зразумеў буржуазныя друк. Фран-газета «Журнал дэ Дем-апракты выбарам, заяў-у рэзультате іх «...пазі-льскага ўрада аслабела, фетаноўлена, што больш польскага пароту варожы да града. Можна ска-што палкоўнікі атрымалі на пераможанне».

«Рэліблік» піша: «Уся прадавага блоку атрыма-наснае асуджэнне. Пакуль і яго прэстыж лад-прыводзіць дыктатуру без труднасцей. Але цяпер народ, не глядзячы на пал-лаў зразумець палкоў-шту ён не ўхваляе ні праваў, ні яго замежнай

галасавання з'яўляюцца ўсе поспехам народнага да ікота заклікала кому-партыя Польшчы. і правы-буржуазныя і дробабур-

праўленне калгаса (старшыня Давідзенка), як відаць, і не збранае выкарыстоўваць на ўборцы бульбакапалку. Такое-ж становішча і ў калгасе «Чывоны спяг».

Што думаюць кіраўнікі райза? ПЛЮШЧЫКАУ, КРАСНОУСКІ.

ПАЧАЛІСЯ БУЛЬБАПАСТАУКІ

ЛОБУ. Адначасова з разгортваннем масавай копкі бульбы калгасы раёна пачалі здаваць бульбу дзяржаве ў лік абавязковых паставак.

На вухмалы завод пры калгасе «Дняпроўская комуна» паступілі першыя цэнтнеры бульбы новага ўраджаю. Першы квіт на бульбапастаўках атрымаў калгас «Рэкорд», Пярэдзельскага сельсовета.

Т. КЛАЧКОУ.

Бульбахавальнікі пераў засып-кай бульбы павінны быць добра вычышчаны ад смецця і цвілі, прасушаны і акураны сервай, для чаго на кожны кубаметр хавальніка бяроцца 25—30 грам серкі. Замест акурвання серкай можна апырскваць бульбахавальнік 10-процантнымі растворами фармаліна, медным купаросам разам з вапнай, з лабаўкаю на кожныя 10 літраў вапнянага раствору 100 грам меднага купароса.

ВЫБАР І ПАДРЫХОТКА МЕСЦА ДЛЯ КАПЦОУ

Месца для закладкі капцоў павінна быць роўнае з глыбокім заляганнем грунтовых вод і захаванае ад паўночных вятроў. Грунт лепш выбіраць пячаны. Пры разбіўцы месца пад капцы ўстаўляюцца іх размеры і колькасць з разліку, што 1 куб. метр бульбы важыць 6,5 цэнтнера, а ў капцы шырынёй у 2 метры і даўжынёй у 15—16 метраў змяшчаецца да 16 тон бульбы.

Пры закладцы вялікай колькасці капцоў у адным месцы, іх трэба размяшчаць папарна з адлегласцю капец ад капца на 4 метры і пара ад пары на 8 метраў. Напрамак капцоў павінен быць абавязкова з поўдня на поўнач. Гэта робіцца для таго, каб папярэзіць бульбу ад прамярвання пры паўночных вятрах.

Пасля разбіўкі месца пад капцы прыступваюць да капання катлава-наў. Катлаванне для капцоў робіцца глыбінёй у 20—25 сантыметраў, шырынёй у 2 метры і больш, у залежнасці ад велічыні капца. Выятыя з катлавана зямля складаецца на баках і скарыстоўваецца для засыпкі капцоў.

ВЕНТЫЛЯЦЫЯ У КАПЦАХ

Адначасова з падрыхтоўкай катлаванаў для капцоў робіцца вентыляцыя. Вентыляцыя патрэбна для таго, каб складзеная ў капцы бульба магла свабодна выцягваць цеплыню і вільгаць, якія ўтвараюцца ў часе захоўвання.

Для гэтага пасярэдзіне катлавана ва ўздоўжным напрамку на вышыні 25—30 сантыметраў ад асновання капца кладзецца труба, збітая з 3—4 дошак шырынёй у 20—25 сант. Капцы гэтай трубы павінны быць надвор'е, а пры ўборцы ў мокрых надвор'е — прасушаны. Калі бульба ўбіраецца ў сухое надвор'е, яе сунцаць у

Павышэнне тэмпературы спрыяе развіццю бактэрыяльных і грыбных захворванняў, якія вядуць не толькі да страты бульбы, але і значна зніжаюць яе якасць. З другога боку, пры паніжэнні тэмпературы да 0 градусаў хутка пачынаецца падмарожванне, у выніку чаго албываецца частковае адміранне, а потым і гніццё не толькі падмарожаных, але і здаровых частак.

Усё вышэйпазначанае сведчыць аб тым, што барацьба за рашучы ўдзел ураджайнасці бульбы можа быць выканана з поспехам толькі ў тым выпадку, калі яна будзе праводзіцца на працягу ўсяго часу як у першы рост, так і ў першы захоўвання.

Вядома, што пры ўборцы, калі клубні дакранаюцца да хворага бульбоўніку, яны лёгка заражаюцца і потым быстра гніюць у часе захоўвання. Унікнуць гэтага можна пры абавязковым скошванні і выдаленні з поля бульбоўніку перад ўборкай бульбы.

Другой мерай, палераджаючай захворванне і загниванне ўжо выкапанай бульбы, з'яўляецца перабора і прасушка ўсіх клубняў.

У капцы і скляны бульба павінна засыпацца выключна здаровай і сухой. Для гэтага ў часе капання яе трэба старанна перабіраць. Усе згінушыя, кашкоджаныя пугамі і машынамі ў часе капання клубні абавязкова павінны быць адбраны ад здаровых. Здаровыя клубні павінны быць добра праветраваны, а пры ўборцы ў мокрых надвор'е — прасушаны. Калі бульба ўбіраецца ў сухое надвор'е, яе сунцаць у

БАГУШЭўСК. (Спец. кар. «Звязды»).

Тэхнік райземадзела па калгаснаму будаўніцтву Місько некалькі раз перагортвае планы, разглядае скаргі калгасаў на недастаўку двікоў.

У гэтым годзе ў калгасах пачалі будаваць 20 кароўнікаў і ні адзін да гэтага часу яшчэ не закончаны. Няма дахаў, столі, кармушак.

А. П.

КАРОУНІКІ БЕЗ ДАХАУ

Вось калгас «Шлях да соцызлізма», Стайкаўскага сельсовета.

26 дойных кароў, 45 галоў малдняка туляцца па старых брудных хлявусах з прагніўшымі стрэхамі, разваліўшыміся вугламі.

Гэты калгас яшчэ ў 1933 годзе распачаў будаўніцтва кароўніка на 50 галоў. За тры гады вывелі толькі сцены, якія, таксама як і загатоўленыя дошкі і кроўкі, па-

га прызначэння — на 1 м. пры шырыні 2 м.

Для прыкрыцця лепш браць жымтню салому. Салому кладзецца на бульбу пластам таўшчынёй да 50 см.

Пасля ўкладкі саломы на яе прысыпаюць зямлю таўшчынёй у 10—15 см., пакідаючы да пачатку замаразкаў незаасыпаным толькі верх. З надыхолам марозаў да 4 градусаў па Цельсію дадаецца яшчэ зямлі да 34—40 сант. Зямля для прыкрывання бяроцца на адлегласці 1,5 м. ад капца.

ДОГЛЯД КАПЦОУ І БУЛЬБАХАВАЛЬНІКАУ

Пасля закладкі капцоў, або яшчэ, за імі павінен быць наладжан пастаянны нагляд. Не менш аднаго разу ў пяціднёўку брыгадзір павінен аглядаць капцы і правяраць тэмпературу звычайным тэрмометрам. Апусціўшы тэрмометр, трубу неабходна зверху закрыць саломяным жгутам. Пры павышэнні тэмпературы ўвосень да 6—7 градусаў па Цельсію бульбахавальнікі ахалоджваюцца праз адкрыце выцяжных труб і ў выключных выпадках вярхоў. Трэба мець на ўвазе, што восенню да замаразкаў тэмпература ў капцах не павінна быць больш тэмпературы акружаючага паветра. Зімой тэмпература павінна трымацца ат 2 да 3 градусаў па Цельсію. Пры паніжэнні яе да 1 градуса неабходна ўпяляць капцы снегам або гноем. Калі тэмпература ў капцах або хавальніках рэзка павышаецца, неабходна ў дні адлігі ахалоджваць іх, адкрываючы вентыляцыйныя трубы. Калі вентыляцыйныя трубы не дапамагаюць і тэмпература ўсё павышаецца, то робіцца прадушыны або наступова скідаецца пакрышка капцоў. Для гэтага спачатку скідаецца снег, а з наступленнем больш цёплых дзён — і зямля. Бульба пал адной саломай, калі няма гнілоў (з наступленнем больш цёплых дзён), ляжыць здавальняюча. Калі пры такім наступовым раскрыцці тэмпература павышаецца да 8 градусаў па Цельсію, бульба павінна зараз-жа перабірацца.

Пры невялікіх марозах (4 градусаў па Цельсію) перабраная здаровая бульба можа захоўвацца ў пунях, пакрытая саломай, а ў часе вялікіх марозаў — у больш цёпрых памяшканнях.

М. РАШЫЦКІ.

вялікага і ўсё растуцага пагазоў з'яўляецца адной з адказнейшых задач кіраўнікоў калгасаў і соўгасаў.

Арентыроўвачныя паллікі кармовых балансаў паасобных калгасаў наглядна паказваюць, што кармовая база ў раёне адстае ад агульнага росту пагазоў. Калгас «Прамень камуны» павялічыў лік жывёлы больш як на 100 галоў, а кармоў сабраў у гэтым годзе менш, чым у мінулым. У гэтым калгасе скошаную траву са 100 гектараў сенажаці знясло вадоў. У раёне больш дзесятка крупней-

Такі сельсовет, як Пагоскі, засіла-санаў толькі 23 процанты, Сухамійскі — 30 проц., Капацвіцкі — 20 проц., Чапляўскі — 29 проц.

Ацаленне хлявоў па калгасах адкладваецца надалей. Мабыць гэта работа будзе праводзіцца тады, калі жывёла будзе казачыцца ад траскучых марозаў.

Калі зараз не будзе арганізаваны масы на ўборку другога ўкосу, не будзе спарыстан для сіласавання ўсёй бульбоўнік, бацвінне, гародніна, атава, раён стане перах прамой пагрозай недахвату кармоў. Т. ШАРШНЕУ.

НАЛАДЗІЦЬ КАНТРОЛЬ НАД РАХУНКАВОДСТВАМ У КАЛГАСАХ

(Агляд селькорайскіх пісем)

Гэтымі днямі БССР рапартавала партыі і ўраду аб датэрміновым завяршэнні плана хлебнапаставак. Сотні перадавых калгасаў Беларусі ўжо заканчваюць абмалот ураджаю і прыступілі да засыпкі насенных і страхавых фондаў для веснавой саўбы. Хутка калгаснікі прыступяць да размеркавання ўраджаю. Да гэтай важнай справы трэба ўжо цяперыхтавацца. Адно з асноўных мерапрыемстваў у падрыхтоўцы — гэта наладжанне дакладнага ўліку і запісу працоўных кніжкі калгаснікаў. Шахновіч не толькі не вядзе ўліку працаздён, але нават губляе працоўныя кніжкі. Улік у калгасе заблытае. Старшыня Бабінскі і старшыня сельсовета Шчука добра ведаюць аб гэтым, але мер не прымаюць.

Між тым, сталінскі статут ясна і выразна патрабуе: «Кожнаму члену арцелі не раздзі аднаго разу ў тыдзень брыгадзір падлічвае ўсю работу, якую зрабіў калгаснік, і аднаведна фетаноўленых расправак запісвае ў працоўную кніжку калгасніка колькасць выпрацаваных ім працаздён.

Праўленне арцелі пштомеслачна вывешвае спіс членаў арцелі з паказаннем колькасці працаздён, выпрацаваных імі за мінулы месяц».

А гэты непарушны закон у некаторых калгасах груба ігнаруецца. Клататлівасць у наладжанні правільнага ўліку працаздён, асабліва зараз, калі набліжаецца размеркаванне ўраджаю — законныя патрабаванні калгаснікаў ад іх кіраўнікоў.

Не трацячы ні аднаго дня, у кніжкі калгаснікаў павінны быць занесены ўсе працадні. Праўленні калгасаў, рэвізійныя камісіі павінны наладзіць строгі кантроль над рахункаводствам у сваіх калгасах, наладзіць правільны і дакладны ўлік усёй работы, калгаснік і запісу працаздён калгаснікам. Калгаснікі павінны ведаць аб колькасці выпрацаваных імі працаздён яшчэ да пачатку размер-

дзён» — паведамляе ў сваім пісьме ў рэдакцыю калгаснік М. К.

«Надзвычай дрэнна пастаўлен улік працаздён у брыгадзе № 1 брыгадзіра Шахновіча Змітра з калгаса «Рухавік», Саратэскага сельсовета, Саўцкага раёна, — піша калгаснік Н. І. — Тут за два месяцы не занесены працадні ў працоўныя кніжкі калгаснікаў. Шахновіч не толькі не вядзе ўліку працаздён, але нават губляе працоўныя кніжкі. Улік у калгасе заблытае. Старшыня Бабінскі і старшыня сельсовета Шчука добра ведаюць аб гэтым, але мер не прымаюць.

Многія перадавыя калгасы БССР дабіліся ўзорнай пастаўкі ўліку працы і запісу працаздён. Аднак, не ўсюды гэты ўчастак пастаўлен на належную вышыню. Маюць месца яшчэ розныя зловжыванні пры запісанні працаздён у кніжкі, што ў пэўнай меры адбіваецца на працоўнай дысцыпліне ў калгасе.

Прывядзем некалькі фактаў. Калгаснік М. з калгаса «Першае маі», Макрыцкага сельсовета, Петрыкоўскага раёна, піша:

«У працоўныя кніжкі некаторых членаў арцелі не занесены працадні з чэрвеня месяца. Калгаснікі, якія хочуць правярыць свае працадні ў канцэлярыі, атрымліваюць ад рахункавода Захарава адказ: «Навошта вам кніжкі, у іх нічога не запісана».

Такое-ж становішча і ў калгасе «Новы шлях», Сарачынскага сельсовета, Ушацкага раёна.

«У нашым калгасе працадні ў кніжкі запісваюцца адзін раз у два месяцы. Запіс робіцца са слоў, бо калгаснікам прыходзіцца прыпамінаць колькі хто адпрацаваў. Калгаснікі сваіх працоўных кніжак амаль не бачаць. Іх трымае ў сябе брыгадзір. Калгаснікі між сабой спаборнічаюць, але гэта албываецца фармальна, бо яны не ведаюць выпрацаваных праца-

Англа-французскі націск на Італію

Францыя падтрымлівае прымяненне рашучых санкцый супроць талі

ПАРЫЖ, 21 верасня. (БЕЛТА) Розныя паведамленні, якія пацвярджаюць адно другое, гавораць, што на Мусаліні вялікае ўражанне зрабіла, з аднаго боку, з'яўленне брытанскіх новых ваенна-морскіх сіл у Міжземным і Красным морях і цвёрдая рашучасць англічан сілай перашкодзіць італьянскім планам у Абісініі, адно Францыі ў бок пазіцыі Англіі ў Жэневе.

Карэспандэнты французскіх газет паведамляюць з Жэневы, што італьянскі дэлегат Алаізі ўчора праз Лавалю прабываў даведацца ад Ідэна, наколькі сур'эзна ў выпадку італа-абісінскай вайны англійскі ўрад намеран прымяніць да Італіі ваенныя санкцыі. Ідэн праз Лавалю даў зразумець Алаізі, што намеры Англіі сур'эзныя.

Як паведамляюць газеты, Мусаліні папрасіў у Лавалю абяцання, што Францыя абмяжуецца толькі прымяненнем фінансавых санкцый супроць Італіі і не паследуе за Англіяй у прымяненні ваенных санкцый. Лаваль адмовіўся ўзяць на сябе такія абавязальствы.

Газета «Эвр» паведамляе, што ў часе ўчарашняга разгавору Лаваль перадаў Ідэну наступную прапанову Італіі: калі Англія зго-

дзіцца вывесці з Міжземнага мора свае ваенныя караблі, то Італія эвакуіруе з Лівіі свае войскі і канцэнтраваныя каля егіпецкай граніцы. Ідэн і на гэту прапанову адказаў адмоўна.

Партыянак у «Эко дэ Пары» паведамляе, што Лаваль даў інструкцыі французскаму паслу ў Рыме ў рашучай форме падкрэсліць перад Мусаліні неабходнасць прыняць прапановы «камітэта пяці».

ЛОНДАН, 21 верасня. (БЕЛТА) У Гібралтары ўлады выпусцілі лістоўку, якая інструктуе грамадзянскае насельніцтва аб мерах паветранай абароны. Як паведамляе «Стар», параходствы выключаюць са сваіх рэйсаў маршруты праз Міжземнае мора.

ЛОНДАН, 21 верасня. (БЕЛТА) Востраў Сіцылія ператвараецца ў велізарны ваенны лагер. У Аўгусце канцэнтравана 70 падводных лодак, у Палермо і другія порты Сіцыліі штотдзень прыбываюць ваенныя судны. У Палермо на крышах устаноўлены зенітныя гарматы і кулямёты. На астравах Доджканез канцэнтраваны 32 бамбавозы.

ДА СПРАВАЗДАЧНАГА КАНЦЭРТА СОВЕЦКІХ КАМПАЗИТАРАУ

Артыстка Александровская, якая вядома працоўным масам Совецкай Беларусі, як выканаўца народных беларускіх песень, да справаздачнага канцэрта кампазітараў рыхтуе рад народных беларускіх песень, запісаных і апрацаваных беларускімі савецкімі кампазітарамі.

Кампазітар Сакалоўскі выехаў у Грычанскі сельсовет менскага раёна для правядзення генеральнай пробы з калгасным хорам, які выступіць у справаздачным канцэрте савецкіх кампазітараў Беларусі.

Кампазітар Равенскі камандыраван секцыяй савецкіх кампазітараў БССР у М-кі полк для правяркі чырвонаармейскага хора, які таксама выступіць у справаздачным канцэрте.

Датэрмінова выканан план III квартала

Рэчыцкі фанерны завод імя Галадзеда 20 верасня датэрмінова выканаў промфінплан III квартала. Рабочы калектыў абавязаўся да 1 кастрычніка выпрацаваць звышплана 600 куб. метраў фанеры, у тым ліку 400 куб. метраў экспартнай.

ЮДАШКІН, БІРУКОУ, ФАЛЬКОВІЧ.

Фабрыка---крэпасць абароны

МАГІЛЕЎ, 22 верасня. (Нар. «Звязды»). Больш паловы рабочых спецыялістаў і служачых магілеўскай шаўковай фабрыкі імя Куйбышава з'яўляюцца членамі Асацыяцыі арганізацыі.

На срэды, якія сабраны сярод рабочых, фабрыкай летась куплен свой самалёт. Ёсць два планеры, пабудаван ангар, 124 рабочых здылі нормы на значок «Варашылаўскі стралок». Планерныя школы гурткі скончылі 36 чалавек. На фабрыцы працаваў гурток па падрыхтоўцы авіятэхнікаў-планерыстаў, з іх асяроддзя 6 планерыстаў найшлі ў РСЧА ў ваенна-паветраныя школы. На ўсебеларускім злёце планерыстаў прадстаўнікі фабрыкі тт. Бутома і Гаўрыленка занялі адны з першых месц.

Зараз на фабрыцы ідзе новы набор у гурток планерыстаў.

ПАРАШУГНАЯ ВЫШКА У БАРЫСАВЕ

Учора закончана будаўніцтва 25-метровай вышкі ў Барысаве. Вышка пабудавана на зваліцы былога барысаўскага сабора. Абсталаваны два прасторных габінеты — рабочая аўдыторыя для парашутыстаў і для юных авіямадэлістаў.

Вакол вышкі пасаджаны маладыя дрэўцы і кветкі, абсталавана пляцоўка для танцаў, расставлены столікі і лаўкі.

ФІЛЬМ АБ ПЕРШЫХ ЧЫРВОНЫХ АВІАТАРАХ

Драматург Лукоўскі піша для кіно-фабрыкі «Савецкая Беларусь» кіно-сцэнарый на тэму аб узнікненні чырвонай авіяцыі ў Беларусі ў перыяд грамадзянскай вайны. Герой сцэнарый — адзін з першых лётчыкаў-большэвікоў Павел Іванавіч Міклуха. Вобраз Міклухі задуман, як своеасаблівы вобраз «Чалавека ў паветры». Яго гераічныя палёты на драхлым аэраплане, яго баявыя перамогі над белымі авіятарамі, лятаўшымі на выдатных самалётах, нарэшце, гібель Міклухі і выратаванне ад разгрому, цаной уласнага жыцця, чырвонай дывізіі — ляжыць у аснове сюжэту сцэнарый «Чорная пень».

Фільм па гэтым сцэнарый ў 1936 годзе будзе ставіць рэжысёр Сігізмунд Наўроцкі.

Мастацкі адзел кіно-фабрыкі «Савецкая Беларусь» звараецца да ўсіх таварышоў-лётчыкаў, удзельнікаў грамадзянскай вайны, а просьбай прыслаць матэрыялы ў іх матэрыялы, успаміны, фота-здымкі аб барацьбе чырвончых авіятараў.

Атрыманне падобных матэрыялаў даець магчымасць паўней адлюстраваль героіку першых год большэвіцкай авіяцыі. Матэрыялы прысылаць па адрасу: Ленінград, Канал Грыбаседава, 90—кіно-фабрыка «Савецкая Беларусь».

Пераходны прыз ЦВК БССР

Прэзідыум ЦВК БССР усталяваў пераходны прыз ЦВК БССР пераможцам калектыву ў саўгасна-калгаснай спартакіядзе, якая адкрываецца 24 верасня.

Культура быт калгаснай вёскі

ЭЛЕКТРЫЧНАСЦЬ У КАЛГАСЕ

Летась калгаснікі арцелі «Першага мая», Чырвонаборскага сельсовета, Бярэзінскага раёна, паставілі пабудавань сваю электрастанцыю. Зараз ужо электрастанцыя пабудавана. Устаноўлен рухавік цыркулятка і дынама-машына. Праведзена электраправодка ва ўсе будынкі — хлявы, канюшні, свірны, а таксама ў хаты калгаснікаў.

Калгаснікі надзвычай рады, што ў іх хатах засвіцілі лямпкі Ільіча.

В. БАНДАРЭНКА.

БАРЫСАЎСКІ ЛЕСПРАМГАС ВЫКАНАУ ЭКСПАРТНУЮ ПРАГРАМУ

БАРЫСАЎ, 22 верасня. Барысаўскі леспрамгас перавыканаў гадавую праграму па экспарту леса-матэрыялаў. Экспартная праграма выканана на 119 проц.

Агульны гадавы план па вывазцы строю леспрамгасам выканан больш, чым на 90 проц.

ФІНАНСАВЫ ПАХОД ІМЯ ХVIII ГАДАВІНЫ ОКЦЯБРА

20 загадчыкаў раённых ашчадных кас—Оршы, Віцебска, Асвей, Магілева, Полацка, Бешанковіч і другіх, прынялі выклік кіеўскага абласнога фінансавога аддзела аб уключэнні ў фінансавы паход імя ХVIII гадавіны Окцябрскай рэвалюцыі.

Загадчыкі гэтых 20 ашчадных кас, прызнаўшы ход выканання плана па добраахвотных плячыхах зусім незадавальняючым, абавязаліся забяспечыць стопроцэнтнае якаснае выкананне заданняў трэцяга і чацвертага кварталаў.

Папяровыя мяшкі

ДОБРУШ, 21 верасня. (Нар. «Звязды»). Пры добрушскай папяровай фабрыцы «Герой працы» будуюцца новы вялікі цэх па выраб папяровых мяшкоў для прадуктаў тукавай прамысловасці (пэмент, штучнае ўгнаенне і інш.). Мяшкі будуць вырабляцца з спецыяльнай, так званай, крафтпапера.

ВЫСТАВКА ЭКСПАРТНАЙ ПРАДУКЦЫІ БССР

26 верасня ў галоўным палаце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта адкрываецца пастаянная выстаўка экспартнай прадукцыі Беларускай рэспублікі, якая ўключае ў сябе прадукцыю ў замежных гандлі БССР.

Экспанаты на выстаўцы вельмі рознастайныя. Тут прадстаўлен лес розных паронаў апрацаваным і неапрацаваным (глядзе), лён і пянька, розныя тыпы вырабы, прадукцыя ваеннай прамысловасці, рэчы для абыходу, пушніна, свінінкі, садава, крахмал, грыбы, лясковыя вы і рад іншых прадуктаў, якія вырабляюцца і заагатаваны ў БССР.

СУД НАД ХУЛІГАНАМ

КОШЫЛЬ, 22 верасня. Адзін суд над хуліганам Міхаілам Кавічам, які збіў піонера Сяргея Гірко. Піонер выкрыў Кавіча, як раскравальніка калгаснай масці.

Народны суд прыгаворыў Кавіча да трох год пазбавлення з высылкай у аддаленыя месцы ваоці ССРР.

ЗДАРЭННІ

Хабарнік-гаспадарыні. Крэмльскі вышук арыштантаў быў медаліста інтэрната менскай электрацэнтраля А. І. Прадзвінкі, сцяпа былога будынка палітпраддзела, гаральскага палітпраддзела Добранкі (УССР). Сварыўшы сваё службовае становішча, Прадзвінкі ў прымушаў рабочы вайсковы жывой плошчы і праціснуў чыньца вымушаў жанчыну з ім у палавую сувязь, ва ўражанне рантаваў праціску ў г. Мінску.

Растратчык Агента па фруктаў менскай фабрыкі «Нарка» Лянацік сістэматычна стваваў, трацячы на гэта асабіста імя яму авансам грошы на фруктаў. Лянацік растратаваў 1.300 руб.

З мэтай утайм алачынства заявіў, што будучы партфель дзе знаходзіцца рублёў Лянацік арыштаваў. Аўтабіях. На вуліцы імя ў Рэчыцы шофер Сяргея Гірко забіў 12-гадовага дзіцяціна ў рушкіну наехаўшы на яго. Абрасаў затрыманы. Званілі зладзея. Ноччу 20 верасня ва ўрочышчы Слупяна раднага сельсовета. Менскага на, у калгаснікі Аўтояра.

ГЕРМАНИЯ РЫХТУЕ НАПАД НА КЛАЙПЕДУ

ПАРЫЖ, 21 верасня. (БЕЛТА) Газеты публікуюць надзвычай трывожныя паведамленні аб падрыхтаванні Германіяй супроць Клайпеды (Мемеля). «Журналь» паведамляе з Каўнаса, што ўздоўж усёй граніцы паміж Клайпедскай вобласцю і Усходняй Прусіяй размешчаны шматлікія германскія вайсковыя часці. Ззаду гэтых часцей ад Тільзіта да Эйдкунена канцэнтраваны рэзервовыя часці агульнай колькасцю ў 100 тыс салдат. У парку горада Эйдкунена (валя граніцы за Літвой) размешчаны артылерыйскія часці.

ЛОНДАН, 21 верасня. (БЕЛТА) Як паведамляе берлінскі карэспандэнт «Таймс», у Германіі, паводле ўсіх даных, умацоўваецца думка, што з прычыны адцягнення ўвагі другіх дзяржаў у сувязі з міжнароднай абстаноўкай, яна зможа беспаскарана прыняць меры к захвату Клайпеды (Мемеля). Думаюць, — піша карэспандэнт, — што перад гэтым будзе праведзена нешта накшталт «паўстання» гаворачых па-нямецку клайпедцаў, нібыта ўвергнутых у роспач пастаянным парушэннем іх аўтаномных праў Літвой.

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

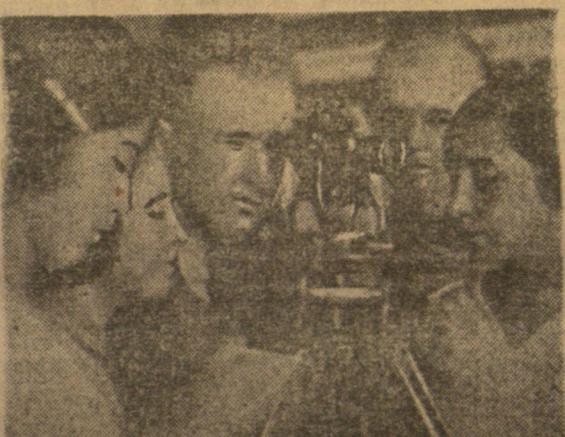
* У Стакгольме адбылася сустрэча савецкіх плаўцоў з плаўцамі шведскага рабочага спартыўнага саюза. Ва ўсіх залывах пераможцамі вышлі нашы спартсмены.

ной з фабрычных труб з'явіўся вялікі надпіс — «Мы галодаем». 200 рабочых арыштавана, але аўтараў надпісу не ўдалося знайсці.

* Урадавы камітэт па рэалізацыі ўрадава кофе ў Бразіліі паставіў

М Е Н С К

РЭКАНСТРУКЦЫЯ ВАДАПРАВОДА І КАНАЛІЗАЦЫІ. Група інжынераў вадаводна-каналізацыйнага аддзела Белдзяржпраекта распрацавала асноўную схему праекта рэканструкцыі менскага вадаправода і каналізацыі. Крыніцамі снабжэння прадугледжаны артызанскія воды. Мяркуюцца павялічыць водаспажыванне насельніцтва ў 8—10 ра-

РОЗЫГРЫШ ПА БАСКЕТБОЛУ. Закончыўся гарадскі асенні розыгрыш па баскетболу. На першаму разрадзе паршынства заваявала каманда політэхнічнага інстытута, выйграўшая ўсе сустрэчы. На другім месцы — «Спартак». У другім разрадзе першае і другое месца падзялілі другая і трэцяя каманды політэхнічнага інстытута. Трэцяе месца заняла электрасувязь. Першае месца сярод фізкультурніц заваявала каманда «Спартак».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

* У Стакгольме адбылася сустрэча савецкіх плаўцоў з плаўцамі шведскага рабочага спартыўнага саюза. Ва ўсіх заўважна пераможцамі вышлі нашы спартсмены.

* Надзвычайны ўпаўнаважаны германскага ўрада Рыбентроп збіраецца ў канцы верасня наведаць Варшаву. Мета паездкі нібы — далаванне. Аднак, па думцы германскіх палітычных колаў, паездка Рыбентропа, звязана з надыходзячымі выбарамі ў парламент у Клайпедзе (Мемелі).

* Арабскае насельніцтва Сірыі і Палесціны анахаліцца ў вострай трывозе, у сувязі з пагрозай Італа-абісінскай вайны. Жыхары штурмуць банкі, патрабуючы назад уклады. Рэзка павысіліся цэны на прадукты харчавання. Павысіўся курс золата.

* У Глейвіце (Германія) на ад-

ной з фабрычных труб з'явіўся вялікі надпіс — «Мы галадаем». 200 рабочых арыштавана, але аўтараў надпісу не ўдалося знайсці.

* Урадавы камітэт па рэалізацыі ўрадавага кофэ ў Бразіліі паставіў знішчыць дэтаткова 760 тыс. мяшкоў кофэ, каб захаваць цэны на сусветным рынку.

* У Гульчынскім раёне (Чэхаславакія) арыштавана два чалавекі ў той момант, калі яны імкнуліся перанесці з Германіі скрыню з 11 ніпраграмамі вінтавых патронаў.

* З лістапада адбудзецца плебісцыт па пытанню аб дзяржаўным ладзе Грэцыі. Галасаванне будзе адбывацца шляхам падачы чырвоных і галубых бюлетеняў. Галубыя бюлетені — за канстытуцыйную манархію чырвоныя — за рэспубліку. Пытанне будзе вырашана проста большасцю паданых бюлетеняў

асноўную схему праекта рэканструкцыі менскага вадаправода і каналізацыі. Крыніцамі снабжэння прадугледжаны артэзіянскія воды. Маржуецца павялічыць водаспажыванне насельніцтва ў 8—10 разоў, дасягод да 200 літраў у суткі.

Каналізацыя горада запраектавана з ачысткай на палых фільтрацыі і біялагічнай отацыі.

Праект праектсультыван вядомымі маскоўскімі прафесарамі Кашкаровым і Лукіным і прадстаўлен для разгляду горсавету.

На занятках. С удзенты II курса політэхнічнага інстытута будаўнічага факультэта тт. Ліўшыц, Канстэрум, Сідлер, Плеханав і Шапіро ў геадэзічным кабінце за работай з тэаделітам.

Першыя тры вулічныя ліхтары ўстаноўлены ў раёне фабрыкі «Комунарка». Такія-ж ліхтары ўстанавляюцца на

пасёлку «Комінтэрн». На Доўгабродскай вуліцы ў кастрычніку будуць устаноўлены вялікія пражэктары.

АСВЯТЛЕННЕ АКРАІН.

ПАСТУПЛЕННЕ ПРОМТАВАРАЎ У МЕНГАНДАЛЬ. У магазіны Менгандля паступіла мехавых тавараў на 60 тыс. руб. і гэтымі днямі прыбывае яшчэ на 40 тыс. руб. Паступае на 120 тыс. руб. мужчынскіх кашчымаў і зімовых пальто.

ПАМЯШКАННЕ ВДТ-1.

Беларускі дзяржаўны тэатр
ОПЕРЫ І БАЛЕТА
Сёння **ОПЕРА**
Пікавая дама
Пачатак у 8 гадзін веч.
Білеты ў рабочай касе з 11 да 2 і з 4 да 6 гадзін і ў касе тэатра з 12 да 2 і з 6 гадзін вечара.
Прываюцца заяўкі на калектыўныя паходы (са скідкай).

Спектаклі БДТ оперы і балета, назначаныя на 26, 29 верасня — **ПЕРАНОСЯЦА**. Аб днях пераносу спектакляў будзе паведамлена асоба. Білеты, купленыя на 26 і 29 верасня, будуць сапраўднымі на перанесеныя спектаклі.

Памішанні дзяржаўна-польскага тэатра
(выпракты — на) «Мі артыст рэсору» і ГАЛУБОЎ

Мастацкі кіраўнік **Самінінаў**.

Сёння, 23 верасня
Часаўшчык і курцыя
Пачатак у 8 гадз. 30 мін. веч.
Влеткі прадаюцца ў рабочай касе і ў касе тэатра.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Чырвоная зорка»	Гукавы мастацкі фільм НОВАЯ РАДЗІМА Канцэртнае аддзял.
ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Пропетарый»	НАТА ВАЧНАДЗЕ ў гукавым фільме АПОШНЯЯ КРЫЖАНОСЦЫ
ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Інтернацыянал»	Гукавы мастацкі фільм ЧА П А Е У
Кіно «СПАРТАК»	Мастацкі фільм КАЛЕЖСКИ РЕГІСТРАТАР

НКА БССР «УЦЭМП» ДЗЯРЖЫЦЫ РУ Сед «Профінтэрн» тэл. 24-171

Сёння, 23 верасня. ПРАДАПОШНЯЕ ПРАДСТАУЛЕННЕ Павеатраны палёт 4—МАРКАВЫ—4 Усходні атракцыён 2—МАРЭСЦО—2 Дрэсіроўшчыца коней К. А. КІССО

1 ашчэ 10 нумароў
Сёння апошні раз **БАРАЦЬБА УСІХ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ:** кітайская, узбекская, персідская, татарская, японская, кіргізская, каўказская, яўрайская, вольна-амерыканская, тирольская, абісінская, руска-швейцарская, старынна-руская, барацьба дзікуноў.

БОРУЦЦА 24 ПАРЫ
Перацямка на канца Прымаюць удзел усе барцы — **ЦЫГАНСКАЯ БАРАЦЬБА** — прымаюць удзел усе барцы Апошнія матчы французскай барацьбы. Усе схваткі бестэрміновыя да пераможнага рэзультату. Сёння боруцца тры лепшыя пары — шэсць мацнейшых барцоў Асобны бестэрміновы матч па выкліку Б. Аркаса

1 пара **А. КАРНЕЛІ—Б. АРКАС** (арбітр) (канкурэнцыя на паршынства)

II пара **Хто каго? Сіла супроць сілы** Велікан **ГАЛІЕЎСКИ—ЯРОШ**
III пара **Тэхніка супроць сілы** **ГАРДЗЕЕЎ—НЕВЯДОМЫ** Арбітр **А. Е. КАРНЕЛІ**.

Пачатак у 8 гадз. 30 мін. вечара.

Дзяржаўная гандлёвая інспекцыя пры Наркомунтгандлі СССР па БССР

паведамляе насельніцтва гарадоў і раёнаў БССР аб арганізацыі ў прыёму **СКАРГАЎ** ад пакупнікоў на парушэнні правіл ганляў ў гандлёвай сетцы (абвяс. адмер. аблічванне, павышэнне цэн антысанітарна, грубасць і т. д.).
СКАРГІ прымаюцца штодзённа, за выключэннем агульчых выхадных з 9 гадзін раніцы да 3½ гадзін дня, па адрасу: гор Менск, Дом урада, п'ятое крыло, 4 паверх, 404 паноі, тэлефон № 23-307 і поштай без марак.
Скаргі па гарадах Віцебску, Гомелю, Магілёве, Бабруйску і Барысаве прымаюцца галоўнымі інспектарамі дзяржаўнай гандлёвай інспекцыі ў мясцовых горунутгандлях.
Упаўнаважаны дзярж. гандлёвай інспекцыі пры НКУГ СССР па БССР **ЛЕВІН**.

Менгарана даводзіць да ведама ўсіх грамадзян, пражываючых у гор. Менску, што дзеці ва ўзросце ад 8 да 14 год уключна, якія падлягаюць усеагульнаму абавязковаму навучанню, павінны быць накіраваны ў школу.
Пры выяўленні пасля 26 верасня г.г. дзяцей па-за школай, бацькі і асобы, адказваючыя за выхаванне дзяцей, будуць прыцягвацца да адказнасці.
Заг. гарана **КУЗНЯЦОВА**.

Васілевіцкая школа леспрамгасвуча трээта ЛЕСБЕЛ
абвясчае **НАБОР ЗУЧНЯЎ** па спецыяльнасцях:
1. Кавалёў — 25 чал., тэрмін навучання 8 месяцаў.
2. Пілаправаў амерыканскіх піл — 50 чал., тэрмін навучання 2 месяцы.
3. Старшых брыгадзіраў па лесазагатоўках — 60 чал., тэрмін навучання 6 месяцаў.
Узрост для паступаючых ад 17 да 26 год. Асвета не ніжэй 3 груп.
Да заявы трэба прылажыць дакументы: аб асвеце, аб узросце, аб састановішчы стане здароўя; для калгасніка — даведка аб водпуску з калгаса.
Прынятыя забяспечваюцца інтэрнатам і стыпендыяй ад 50 да 70 руб. у месяц у залежнасці ад паспяховасці.
Заявы прымаюцца да 15 кастрычніка. Пачатак заняткаў — з 20 кастрычніка. Для адказу прыкладаль марак на 40 кап. Заявы падаваць па адрасу: ст. Васілевічы, Зах. чыг., школа леспрамгасвуча.

На падставе загада па НКЦП СССР ад 7-VIII 1935 г. за № 272,
Менская ЦЭЦ
уваходзіць у сістэму Народнага камісарыята рэспубліканскай гаспадаркі БССР з 22-IX-35 г.
се п'яты дзень будаўніцтва Менскай ЦЭЦ неабходна прад'явіць у Цэнтрэнергострой да 27-IX 1935 г., пасля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.
НАРКОМГАС БССР.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА ГАЗЕТЫ:

„ЗВЯЗДА“
штодзённая газета, орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР
Падпісная плата: 1 мес. — 2 руб. 50 кап., 3 мес. — 7 руб. 50 кап., 6 мес. — 15 руб., на год — 30 руб.

„ОРКА“
ўсебеларуская газета на польскай мове, орган ЦК КП(б)Б
Падпісная плата: 1 мес. — 1 руб. 20 кап., 3 мес. — 3 руб. 60 кап., 6 мес. — 7 руб. 20 кап., на год 14 руб. 40 кап.
НА ЖУРНАЛЫ:

„БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ“
палітыка-аганамічны, штомесячны журнал, орган ЦК КП(б)Б
Падпісная плата: 1 мес. — 40 кап., 3 мес. — 1 руб. 40 кап., 6 мес. — 2 руб. 40 кап., на год — 4 руб. 80 кап.

„Большэвіцкі ДРУК“
двухтыднёвы журнал ЦК КП(б)Б. Дзе агляды шматтыражак і наспенгазет.

„РАБОТНИЦА І КАЛГАСНИЦА БЕЛАРУСІ“
журнал выходзіць два разы ў месяц, выдае ЦК КП(б)Б.

Абмен вопытам рабсельгараў аб іх карэспандэнцкай рабоце.
Практычныя парадкі рэдактарам па пытаннях мастацкага афармлення газеты.

Падпісная плата: 1 мес. — 1 руб. 8 мес. — 3 руб., 6 мес. — 6 руб. на год — 12 руб.

ПАМЯТАЙЦЕ што доўгатэрміновая і свечасвая адпрацаваная і адпрацаваная бесперэбойную дастаўку. ПАСПЯШАЙЦЕСЯ ПАПІСАЦА ПАПІСКА ПРЫМАЮЦА ва ўсіх паштовых аддзяленнях і аддзяленнях адміністрацыі і прамысловасці.

Рэдакцыя газеты «Звязда»
ПАТРЭБНА МАШЫНІСТКА, якая добра ведае беларускую мову, на і на выдатную работу.
Зварачацца ў сакратарыят рэдакцыі (Савецкая, 63).